

Pet-faktorske dimenzije ličnosti i tri konstrukta ličnosti povezana sa zdravljem kao prediktori zdravlja

Jasna Hudek-Knežević, Igor Kardum

Cilj Ispitati kako su pet-faktorske osobine ličnosti (ekstraverzija, ugodnost, savjesnost, neuroticizam i otvorenost) i 3 viša konstrukta ličnosti (negativno iskustvo, optimistična kontrola, i pasivnost) povezani sa samoprocijenjenim subjektivnim zdravstvenim ishodima (pozitivno i negativno raspoloženje, fizički simptomi, i općenita percepcija zdravstvenog stanja) i objektivnim zdravljem (kronične bolesti, ozbiljne bolesti i fizičke ozljede).

Postupci Istraživanje je provedeno na uzorku od 822 zdrava dragovoljca (438 žena i 384 muškaraca, od 18 do 84 godina). Podatci su analizirani hijerarhijskim regresijskim analizama za mjere subjektivnih zdravstvenih ishoda koje su rabljene kao kriterijske varijable i binarnim regresijskim analizama za mjere objektivnog zdravlja koje su rabljene kao kriterijske varijable.

Rezultati Tri konstrukta ličnosti povezana sa zdravljem značajno su predvidjela sve mjere subjektivnoga zdravlja više negoli pet-faktorske dimenzije. Od pet-faktorskih dimenzija, neuroticizam je bio najdosljednije povezan s gorim subjektivnim zdravstvenim ishodima, dok je od 3 konstrukta ličnosti povezana sa zdravljem, negativno iskustvo bilo povezano s lošijim a optimistična kontrola s boljim subjektivnim zdravstvenim ishodima. Kada je objektivno zdravstveno stanje rabljeno kao kriterijska varijabla, oba skupa varijabli pokazala su se kao razmjerno slabi prediktori. Samo su pet-faktorske osobine ličnosti, kao skupina varijabli, značajno predvidjele pojavu kroničnih bolesti ($\chi^2_5 = 15,06$; $P = 0,012$; Nagelkerke $R^2 = 0,032$). Samo je neuroticizam značajno predvidio prisutnost kroničnih bolesti (omjer ishoda [OR], 1,091; 95% raspon pouzdanosti [CI], 1,040-1,144), dok je samo optimistična kontrola bila povezana s češćim fizičkim ozljedama u nesrećama (OR, 1,285; 95% CI, 1,002-1,648).

Zaključak Pet-faktorske osobine ličnosti i 3 konstrukta ličnosti povezana sa zdravljem mogu biti korisni u multidisciplinarnom pristupu razumijevanju povezanosti između zdravlja i ličnosti.